

EL LLENGUATGE

Ara s'hi posa ^{6/X/1976}

Quan demanes algú per telèfon, després d'haver declarat la nostra identitat a la secretària, o a la telefonista, en resposta a un el·líptic i generalitzat «De part?», és corrent, actualment, que ens diguin: «Ara es posa». I ens podriem pensar que potser tampoc no han acabat la frase, i que volen dir que ara es posa l'abric, o la bufanda. En realitat, és clar, volen dir: «Ara s'hi posa», però —com que en castellà no existeix!— han prescindit de la partícula pronominal hi, amb què la frase els resulta coixa i contrària a les nostres estructures gramaticals peculiars.

No ens podem sinó plànyer d'aquesta omisió del pronom hi, cada vegada més general. Això sí que és empobrir i degradar el llenguatge. Molt més que no pas l'adopció de qualsevol barbarisme, per detonant que sigui, que es podrà eliminar fàcilment amb una simple substitució. Però quan frases, fins no fa gaire tan usualment i espontàniament ben resoltes, com ara Què t'hi jugues?, No hi passo, Ara hi corro!, No hi pensis, Hi aniran aviat i No hi sento, es veuen degradades i reduïdes a «Què et jugues?», «No passo», «Ara corro!», «No pensis», Aniran aviat» i «No sento», costarà una mica més de restablir la propietat del nostre llenguatge —la propietat, que aquí vol dir la concreció, la cohesió del sistema, la justesa i el caràcter genuí de l'expressió. Perquè, desgraciadament, això sí que són modes, que tard o d'hora passen, tal com han vingut. Que les secretàries s'hagin avesat a dir que el director «està reunit», en lloc de dir que té una visita, com deiem abans, és una moda grotesca, però passatgera. Però que es desavesin de dir «No es pot posar», i tornin a dir, com cal, No s'hi pot posar (això és: No es pot posar al telèfon), exigirà una acció deliberada i conscient, una voluntat decidida i operant de no resignar-se a aquests extrems tan lamentables d'empobriment de la llengua.